

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๔๑
วันอังคาร ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายวรชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกীরณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๗. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๘. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๙. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราห์ แห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ ร่ารื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการ ๓

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ
นางสุภัทรา เชื้อรอด

ผู้ช่วยดำเนินงานของกรรมการ
นายอรรถสิทธิ์ กันมล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยียร	ผู้อำนวยการฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย
๒. นางสาวจรรยาพร พงศาวิสุทธิ์	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๓. นางสาวสุจิตตา มโหธร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๔. นางสาวอนิษา เกษมสันต์ ณ อยุธยา	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๕. นายอนันต์ จันทราโชธ	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๔๐ วันจันทร์ ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ในคราวประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๔๐ วันจันทร์ ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองในสี่ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ร่างมาตรา ๗๖/๑ เรื่องการจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองเป็นมาตราที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าควรคงเรื่องการจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองไว้ตามร่างเดิม แต่ให้เปลี่ยนเรื่องการจัดสรรเวลาออกอากาศให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ประเด็นที่สอง ร่างมาตรา ๔๓ และร่างมาตรา ๔๓/๑ โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้เกิดความชัดเจนควรแยกร่างมาตรา ๔๓ และร่างมาตรา ๔๓/๑ ออกจากกัน โดยให้ร่างมาตรา ๔๓ เป็นเรื่องเฉพาะการรับบริจาคเงินเพื่อกระทำการสนับสนุนการกระทำอันเป็นบ่อนทำลายความมั่นคง ส่วนร่างมาตรา

๔๓/๑ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยการห้ามผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองกระทำการหรือสนับสนุนให้ผู้ใดกระทำการก่อวินาศกรรมหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ประเด็นที่สาม ร่างมาตรา ๔๘/๑ เป็นมาตราที่เพิ่มขึ้นใหม่ เพื่อกำหนดกลไกรองรับบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕๘ ก. ด้านการเมือง (๓) ของร่างรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่สี่ เพิ่มเรื่องบทกำหนดโทษของมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๓/๑ และมาตรา ๗๖/๑ วรรคสอง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองตามความเห็นของที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและเห็นควรเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา ร่างมาตรา ๔๘/๑ และร่างมาตรา ๗๖/๑ ที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ยกร่างเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๔๘/๑

“มาตรา ๔๘/๑ การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองที่ใช้ในการประกาศโฆษณาให้คำมั่นถึงความเห็นของสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และก่อนประกาศนโยบายดังกล่าวพรรคการเมืองต้องจัดทำการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสี่ยงของนโยบายนั้น และส่งข้อมูลการวิเคราะห์นโยบายต่อคณะกรรมการเลือกตั้งเพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ที่มาของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินนโยบาย
- (๒) ระยะเวลาในการดำเนินนโยบาย
- (๓) ความคุ้มค่าและประโยชน์ในการดำเนินนโยบาย
- (๔) ผลกระทบและความเสี่ยงในการดำเนินนโยบาย

ในกรณีพรรคการเมืองไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่งระงับการประกาศโฆษณานโยบายดังกล่าว”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดให้พรรคการเมืองต้องจัดทำการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสี่ยงของนโยบายเป็นเรื่องที่ปฏิบัติได้ยาก และหากพรรคการเมืองสามารถจัดทำการวิเคราะห์ดังกล่าวได้จริง ผลการวิเคราะห์อาจมีข้อบกพร่องหรือความโปร่งใส นอกจากนี้ ยังส่งผลให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างพรรคการเมืองขนาดเล็กกับพรรคการเมืองขนาดใหญ่ด้วย และอาจมีปัญหาในการตีความว่า คำว่า “นโยบาย” มีขอบเขตเพียงใด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนควรจำกัดขอบเขตของนโยบาย โดยจำกัดเฉพาะนโยบายที่ต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณเท่านั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งเป็นดังนี้ “การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองที่ใช้ในการประกาศโฆษณาให้คำมั่นถึงความเห็นของสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ~~และต้องขออนุญาตก่อนเผยแพร่~~ ~~ซึ่งข้อมูลการวิเคราะห์นโยบายต้องส่งต่อคณะกรรมการเลือกตั้งเพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบ~~ ~~ซึ่งข้อมูลดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้~~

- (๑) วงเงินที่ต้องใช้และที่มาของงบประมาณที่เงินที่จะใช้ในการดำเนินนโยบาย

(๒) ระยะเวลาในการดำเนินนโยบาย

(๓) ความคุ้มค่าและประโยชน์ในการดำเนินนโยบาย

(๔) ผลกระทบและความเสี่ยงในการดำเนินนโยบาย”

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรคงความใน (๓) ไว้ เพื่อให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๒๕๘ ก. ด้านการเมือง (๓) ของร่างรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคสองที่กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการสั่งระงับการประกาศ โฆษณานโยบายดังกล่าว” อาจทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นคู่กรณีของพรรคการเมืองได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เรื่องการโฆษณานโยบายนั้นพรรคการเมืองไม่ได้ทำเฉพาะในเวลาหาเสียงเลือกตั้งเท่านั้น ดังนั้น หากพรรคการเมืองมีการโฆษณานโยบายที่ไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดก็ควรลงโทษ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ในกรณีพรรคการเมืองไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่ง ระงับการประกาศโฆษณานโยบาย ให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด” ทั้งนี้ ขอให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพิ่มเรื่องโทษด้วย โดยหากพรรคการเมืองไม่ดำเนินการก็ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นระยะเวลาหนึ่งปี

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๔๘/๑ ดังนี้

“มาตรา ๔๘/๑ การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองที่ใช้ในการประกาศโฆษณาให้คำนึงถึงความเห็นของสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด นโยบายใดที่ต้องใช้จ่ายเงินในการประกาศโฆษณานโยบายนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) วงเงินที่ต้องใช้และที่มาของเงินที่จะใช้ในการดำเนินการ

(๒) ความคุ้มค่าและประโยชน์ในการดำเนินนโยบาย

(๓) ผลกระทบและความเสี่ยงในการดำเนินนโยบาย

ในกรณีพรรคการเมืองไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด”

มาตรา ๗๖/๑

“มาตรา ๗๖/๑ ให้คณะกรรมการจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรค โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองเพื่อให้แสดงผลงานของพรรคการเมืองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศตามที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เรื่องการจัดสรรเวลาออกอากาศเป็นเรื่องที่มีอยู่เดิมจึงควรคงไว้ แต่ในร่างมาตรา ๗๖/๑ มีการเพิ่มเรื่องบทลงโทษด้วยซึ่งในกฎหมายเดิมไม่มี เห็นควรให้ตัดเรื่องบทลงโทษออก

นายพัชโรดม ลิ้มปิขะฐีแยร์ อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า มีการกำหนดเรื่องบทลงโทษไว้ในมาตรา ๑๒๙ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรตัดเรื่องบทลงโทษในร่างมาตรา ๗๖/๑ ออก

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรมีการจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองเพื่อให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๓ ด้วย

- มีกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “มาตรา ๗๖/๑ ให้คณะกรรมการจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรค โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองให้แต่ละพรรคพรรคหนึ่งพรรคหนึ่งดำเนินการตามมาตรา ๒๓ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด” เพราะมาตรา ๒๓ ครอบคลุมถึงเรื่องแถลงผลงานของพรรคการเมืองด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “มาตรา ๗๖/๑ ให้คณะกรรมการจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรค โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๓ หรือเพื่อแถลงผลงานของพรรคการเมืองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด” โดยคงเรื่องแถลงผลงานไว้เพื่อให้เกิดความชัดเจน

- มีกรรมการเสนอตัดความว่า “โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมือง” ในวรรคหนึ่งออก โดยการจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างพรรคการเมืองที่มีขนาดใหญ่และพรรคการเมืองที่มีขนาดเล็ก

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๗๖/๑ เป็นเรื่องที่มีอยู่เดิม หากตัดความว่า “โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมือง” ออก อาจทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถคำนวณเรื่องระยะเวลาในการออกอากาศได้ จึงควรคงไว้ตามเดิมโดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๗๖/๑ ดังนี้

“มาตรา ๗๖/๑ ให้คณะกรรมการจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรค โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๓ หรือเพื่อแถลงผลงานของพรรคการเมืองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศตามที่คณะกรรมการกำหนด”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพุธ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๐๕ นาฬิกา

นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์